

Обґрунтування доцільності створення студентської проблемної групи

«ОБДАРОВАНІСТЬ В ДОШКІЛЬНОМУ ВІЦІ»

Сучасна парадигма освіти в Україні орієнтована на дитиноцентризм, гуманізацію та індивідуалізацію освітнього процесу, що вимагає від майбутніх педагогів уміння бачити у кожній дитині її неповторний потенціал. Одним із ключових завдань дошкільної освіти є виявлення, підтримка та розвиток обдарованості, адже саме в ранньому віці закладаються основи творчого мислення, пізнавальної активності та самостійності.

Дошкільний період є сенситивним для розвитку здібностей, і своєчасна підтримка дитячої обдарованості має вирішальне значення для подальшого становлення особистості. Водночас педагоги нерідко стикаються з труднощами у розпізнаванні різних типів обдарованості та виборі адекватних педагогічних стратегій, що підкреслює потребу у глибшій науково-методичній підготовці студентів спеціальності А2 Дошкільна освіта.

Створення студентської проблемної групи «Обдарованість у дошкільному віці» є актуальним і доцільним, оскільки:

- сприятиме поглибленню знань студентів про природу, види та чинники розвитку дитячої обдарованості;
- забезпечить оволодіння сучасними технологіями педагогічної підтримки обдарованих дітей у закладах дошкільної освіти;
- стимулюватиме дослідницьку, аналітичну й творчу активність студентів, формуючи навички наукового пошуку;
- допоможе виховати педагогічну чутливість і толерантність, необхідні для роботи з різними категоріями дітей, зокрема в умовах інклюзивного середовища.

Особливу вагу діяльність групи має в контексті розвитку інклюзивної освіти, яка передбачає рівний доступ кожної дитини до якісного навчання і розвитку, незалежно від її індивідуальних можливостей чи особливих освітніх потреб. Дослідження обдарованості в інклюзивному середовищі дає змогу студентам усвідомити, що обдарованість може проявлятися навіть у дітей із труднощами розвитку, а завдання педагога — створити умови, у яких кожна дитина відчує успіх, підтримку та прийняття.

Таким чином, діяльність проблемної групи сприятиме:

- формуванню інклюзивного мислення майбутніх вихователів,
- розвитку професійної компетентності у роботі з різними типами дитячої обдарованості,
- підвищенню рівня психолого-педагогічної готовності студентів до організації освітнього процесу, який водночас підтримує і талант, і особистість дитини.

Участь у роботі групи допоможе студентам стати педагогами нового покоління — чутливими, креативними та інклюзивно орієнтованими фахівцями, які бачать у кожній дитині її можливості, а не обмеження.

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
теорії та методики дошкільної
і спеціальної освіти
(протокол № 1 від 26 серпня 2025 року)

Зав. кафедрою Людмила МАЦУК

**ПЛАН РОБОТИ СТУДЕНТСЬКОЇ ПРОБЛЕМНОЇ
ГРУПИ
НА 2025/2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Назва групи: *Обдарованість в дошкільному віці*

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної та спеціальної освіти Лазарович Надія Богданівна.

Мета: сформувати у студентів систему знань про феномен обдарованості в дошкільному віці; ознайомити з різновидами загальної та спеціальної обдарованості; розкрити особливості розвитку здібностей обдарованих дітей і молоді; навчити організовувати освітній процес з урахуванням індивідуальних можливостей дошкільників; забезпечити психолого-методичну підготовку майбутніх педагогів до роботи з обдарованими дітьми.

Завдання проблемної групи

1. Поглибити знання студентів щодо теоретичних основ вивчення феномену обдарованості дітей дошкільного віку.
2. Ознайомити студентів із сучасними підходами українських та зарубіжних учених до класифікації видів обдарованості (загальної, спеціальної, творчої, інтелектуальної, соціальної тощо).
3. Дослідити стан наукового вивчення проблеми дитячої обдарованості в Україні та практичний досвід роботи закладів дошкільної освіти з обдарованими дітьми.
4. Формувати у студентів уміння діагностувати прояви здібностей та обдарованості у дітей дошкільного віку, застосовуючи психолого-педагогічні методики.
5. Розвивати навички організації освітнього процесу з обдарованими дошкільниками, використовуючи індивідуальний підхід, проєктні технології, ігрові методи, елементи STREAM-освіти.
6. Сприяти розвитку творчості студентів у створенні методичних матеріалів, ігор, занять, інтерактивних вправ, спрямованих на підтримку здібностей дітей.
7. Виховувати педагогічну рефлексію, емпатію та готовність до роботи з дітьми, які мають високий потенціал розвитку.

Склад групи:

№	ПІБ студента	факультет	спеціальність	курс	Контактна електронна адреса
1.	Кітлер Галина Іванівна	Педагогічний	A2 Дошкільна освіта	4	halyna.kitler.22@pnu.edu.ua
2.	Макар Вікторія Василівна	Педагогічний	A2 Дошкільна освіта	4	viktoriia.makar.22@pnu.edu.ua
3.	Тарнавська Яна Віталіївна	Педагогічний	A2 Дошкільна освіта	4	yana.tarnavska.22@pnu.edu.ua
4.	Боднар Марія Степанівна	Педагогічний	A2 Дошкільна освіта	4	mariia.bodnar.22a@pnu.edu.ua
5.	Поташник Яна Миколаївна (староста)	Педагогічний	A2 Дошкільна освіта	1	yana.potashnyk.25@cnu.edu.ua
6.	Олексюк Діана Владиславівна	Педагогічний	A2 Дошкільна освіта	1	diana.oleksiuk.25a@cnu.edu.ua
7.	Могитич Іванка Тарасівна	Педагогічний	A2 Дошкільна освіта	1	ivanna.mohytych.25@cnu.edu.ua
8.	Федорчук Христина Володимирівна	Педагогічний	A2 Дошкільна освіта	1	khrystyna.fedorchuk.25@cnu.edu.ua
9.	Бочкор Ганна Василівна	Педагогічний	A2 Дошкільна освіта	1	svitlana.bochkor.25@cnu.edu.ua
10.	Кириченко Марина Миколаївна	Педагогічний	A2 Дошкільна освіта	1	maryna.kyrychenko.25@cnu.edu.ua

Календарний план роботи:

№	Назва і вид роботи	виконавці	Термін виконання
1.	Лекція «Формування професійної компетентності вихователів в ЗДО до роботи з обдарованими дітьми»	Студенти проблемної групи	Вересень
2.	Методичний кейс «Креативні технології розвитку пізнавальної активності дошкільників»	Студенти проблемної групи	Жовтень
3.	Методична майстерня «Творчі лабораторії: методи дослідницької діяльності дошкільників»	Студенти проблемної групи	Листопад
4.	Тренінг «Розпізнай талант» – вправи на визначення ознак обдарованості у дітей; – створення «портрета обдарованої дитини»; – рольові ситуації з педагогічної практики.	Студенти проблемної групи	Грудень
5.	Педагогічний квест «Слідами таланту» – студенти виконують завдання на різних «станціях»: «Психолог», «Вихователь», «Батьки», «Дитина»; – мета – знайти оптимальні шляхи	Студенти проблемної групи	Лютий

	розвитку обдарованості.		
6.	Інтелектуальний батл «Талант чи старанність?» — дискусія з аргументами, прикладами, короткими виступами.	Студенти проблемної групи	Березень
7.	Практикум з педагогічної творчості <i>«Ігрові експерименти як шлях до формування наукового мислення»</i>	Студенти проблемної групи	Квітень
8.	Участь у “ Науковому пікніку ” <i>«Майстер-клас “Наука навколо нас”: експерименти для найменших»</i>	Студенти проблемної групи	Травень

Науковий керівник:

Надія Лазарович

Тематика діяльності студентської проблемної групи

1. Теоретико-методологічний блок

1. Поняття «обдарованість» у науковій літературі: сутність, структура, критерії.
2. Види обдарованості у дітей дошкільного віку (загальна, спеціальна, творча, інтелектуальна, соціальна, художньо-естетична).
3. Вікові особливості прояву обдарованості у дошкільників.
4. Психологічні теорії розвитку здібностей.
5. Сучасні концепції підтримки обдарованості в освіті України та світу.

2. Діагностико-дослідницький блок

1. Методи виявлення та діагностики обдарованості у дошкільників.
2. Розроблення спостережувальних карт і анкет для педагогів та батьків.
3. Аналіз педагогічного досвіду роботи з обдарованими дітьми у ЗДО.
4. Дослідження факторів, що впливають на розвиток здібностей у ранньому та дошкільному віці.
5. Вивчення ролі сім'ї та соціального середовища у становленні дитячої обдарованості.

3. Практико-методичний блок

1. Педагогічні умови розвитку обдарованості у дошкільному віці.
2. Створення розвивального середовища для обдарованих дітей у закладі дошкільної освіти.
3. Інноваційні технології роботи з обдарованими дошкільниками (STREAM-освіта, гейміфікація, проєктна діяльність, інтерактивні методи).
4. Використання ігор, квестів, майстер-класів для розвитку різних типів обдарованості.
5. Взаємодія вихователя з батьками у процесі розвитку здібностей дітей.

4. Науково-творчий блок

1. Підготовка студентських наукових доповідей і тез за результатами досліджень.
2. Розроблення авторських методичних розробок, дидактичних ігор, посібників для роботи з обдарованими дітьми.
3. Участь у наукових конференціях, конкурсах, семінарах з проблем дитячої обдарованості.
4. Проведення круглих столів і тренінгів:
 - «Обдарована дитина: як підтримати, а не перевантажити»;
 - «Педагогічний супровід дитячої обдарованості».
5. Створення електронного портфоліо напрацювань групи: «Карта педагогічних ідей підтримки обдарованих дітей».

5. Рефлексивно-просвітницький блок

1. Самоаналіз і визначення власної готовності студентів до роботи з обдарованими дітьми.
2. Проведення зустрічей з практиками – вихователями, психологами, методистами.
3. Поширення досвіду роботи проблемної групи серед студентів та педагогічних працівників.
4. Організація підсумкового заходу: презентація дослідницьких і методичних результатів діяльності групи.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної та спеціальної освіти Лазарович надія Богданівна.

План інформаційної політики студентської проблемної групи

«Обдарованість в дошкільному віці»

№	Напрямок інформаційної роботи	Форми реалізації	Термін виконання	Відповідальні
1	Популяризація діяльності проблемної групи серед студентів спеціальності «Дошкільна освіта»	Створення інформаційного стенду або онлайн-сторінки групи; публікації в соцмережах факультету; презентація теми на кафедрі	жовтень	староста групи, керівник
2	Ознайомлення студентів із сучасними науковими підходами до вивчення феномену обдарованості	Підготовка тематичних повідомлень, оглядів літератури, мультимедійної презентації «Обдарованість: теорії і підходи»	протягом року	члени групи
3	Інформування про вітчизняний і зарубіжний досвід роботи з обдарованими дітьми, співпраця з ЗДО «Унікум».	Проведення онлайн-зустрічі або семінару «Підтримка дитячої обдарованості у світі»; створення інформаційного бюлетеня	жовтень–квітень	керівник групи
4	Представлення результатів досліджень	Участь у студентських наукових конференціях, підготовка тез доповідей	березень–травень	члени групи
5	Підготовка публікацій	Розміщення матеріалів у студентському науковому збірнику, науковому блозі	протягом року	керівник, актив групи